

Время Р. І., студент 3 курсу спеціальності
014 Середня освіта (китайська)
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» м. Одеса,
Україна

РОЗРИВ ДИПЛОМАТИЧНИХ ВІДНОСИН З РОСІЄЮ 2022

Дипломатичні відносини — основна форма підтримки офіційних відносин між державами відповідно до норм міжнародного права і практики міжнародного спілкування. Дипломатичні відносини покликані сприяти розвитку дружніх відносин між державами, підтримці міжнародного миру і безпеки. Дипломатичні відносини в сучасному світі — наріжний камінь всієї системи міждержавних відносин. Саме вони дають можливість у повному обсязі реалізувати міжнародну правосуб'єктність держави. Звичайно, невизнання де-юре і пов'язана з цим відсутність нормальних дипломатичних відносин жодною мірою не принижують загальну вагу держави на міжнародній арені, оскільки кожна держава є суб'єктом міжнародного права насамперед в силу притаманного їй суверенітету. Водночас при дослідженні процесів реалізації міжнародної правосуб'єктності неможна повністю ігнорувати роль визнання та наявності (або відсутності) нормальних дипломатичних відносин [2].

Розрив дипломатичних відносин здійснюється за ініціативою якоїсь держави, яка офіційно оголошує про припинення дипломатичних відносин з іншою державою. Зазвичай розрив дипломатичних відносин супроводжується відзивом дипломатичних представників. Факт відзиву дипломатичних представників не означає розриву дипломатичних відносин, якщо про це прямо не вказано в заяві відкликаючої держави [2].

Розрив дипломатичних відносин відбувається у випадках виникнення між державами збройного конфлікту, втрати однією з держав-контрагентів міжнародної правосуб'єктності (наприклад, при злитті з іншою державою), соціальної революції, що супроводжується кардинальною зміною системи державності, а також у разі зміни уряду неконституційним шляхом. Причиною

розриву дипломатичних відносин може бути ворожа політика однієї держави стосовно іншої, здійснення якихось дій, що виключають нормальну роботу дипломатичних представництв тощо [2].

Статутом ООН передбачається можливість розриву дипломатичних відносин відповідно до рішення Ради Безпеки як засіб впливу (санкції) на державу, винну в створенні загрози міжнародному миру [4]. Розрив дипломатичних відносин здійснюється за допомогою офіційної заяви або видання спеціального нормативного акту від найвищих органів державної влади країни. Зі свого боку держава перебування згідно зі ст. 44 Віденських конвенції про дипломатичні стосунки 1961 року незалежно від причини розриву повинні надавати необхідне сприяння для швидкого виїзду зі своєї території дипломатичного персоналу представництва і членів сімей дипломатів, а також інших осіб, що користуються привілеями й імунітетом, незалежно від їх громадянства [3]. Конвенція, крім того, встановлює, що у разі розриву дипломатичних відносин між двома державами, країна перебування дипломатичного представництва повинна навіть у разі збройного конфлікту охороняти приміщення представництва разом з його майном і архівами. На додаток до цього Віденською конвенцією про консульські стосунки 1963 року спеціально обмовляється, що розрив дипломатичних відносин не спричиняє за собою автоматичного розриву консульських відносин [2].

Україна розірвала дипломатичні відносини з Росією. Таке рішення було ухвалене після визнання Росією незалежності самопроголошених "ДНР" і "ЛНР" та початком її вторгнення. Про це оголосив на брифінгу президент Володимир Зеленський. Міністерство закордонних справ України розпочало процедуру розриву дипломатичних відносин відповідно до норм міжнародного права. При цьому Україна не розриває консульські відносини, додали в МЗС. Це означає, що Київ продовжить захищати права та інтереси українців в Росії, у тому числі українських політичних в'язнів. МЗС України також відкликала до Києва тимчасового повіреного у справах України в РФ і розпочало евакуацію українського посольства в Москві. Що це означає. У разі розриву відносин обидві сторони залишаються без двосторонньої комунікації у дипломатичній площині. Українські та російські дипломати припиняють свою діяльність. Дипломатичні

відносини між країнами відбуваються за посередництва третіх країн. Напередодні для консультацій в МЗС України викликали з Москви тимчасового повіреного України в Росії Василя Покотила. Досі Україна ніколи не розривала дипломатичні відносини з іншими країнами.

Література

1. Україна розриває дипломатичні відносини з РФ: текст заяви. «Європейська Правда». 24 лютого 2022 р. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/02/24/7325374/> (дата звернення: 11.04.2022)
2. Дипломатичні відносини. Стабільну версію було перевірено 3 липня 2019 року. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Дипломатичні_відносини (дата звернення: 11.04.2022)
3. Верховна Рада України. Віденська конвенція про дипломатичні зносини. Документ 995_048, перша редакція — Підписання від 18.04.1961 . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_048/ed19610418#Text (дата звернення: 11.04.2022)
4. Верховна Рада України. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду. Документ 995_010, чинний, поточна редакція — Редакція від 16.09.2005, підстава - 995_e56. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text (дата звернення: 11.04.2022)

Герасименко Д. А., студентка 3 курсу спеціальності
014 Середня освіта (китайська)
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» м. Одеса,
Україна

ЛЕНД-ЛІЗ ДЛЯ УКРАЇНИ

Ленд-ліз (англ. lend-lease, від lend – давати в борг і lease – здавати в оренду) загальна назва системи надання одними країнами-союзницями по антигітлерівській коаліції іншим країнам-союзницям військової техніки, зброї, боєприпасів, спорядження, сировини, продовольства та послуг. Походить від назви закону США від 11 березня 1941, згідно з яким уряд мав право на умовах позики-аренди поставляти зброю, боєприпаси, спорядження тощо державам, чия оборона у роки війни визнана життєво важливою для безпеки США.[1] Після війни поверненню або компенсації підлягали лише ті матеріали, що не були використані, перероблені або втрачені в ході бойових дій, причому США на оплату відповідних компенсацій надавали довгостроковий кредит.[1] Закон про ленд-ліз для України схвалив американський Конгрес, а 9 травня документ підписав президент Джо Байден. Його публічно підтримали законодавці як від Демократичної, так і від Республіканської партії. Україна зможе отримати військову техніку та озброєння в оренду, а заплатити за них уже після перемоги. Або просто віддати вцілілу техніку назад. За словами аналітика компанії "Центр біржових технологій" Максима Оріщака, це має дуже велике значення, адже країна просто не має бюджету на такі витрати.[2] В тексті документу йде мова про надання президенту США розширених повноважень щодо передачі або надання в оренду Україні оборонних виробів для "захисту цивільного населення від російського військового вторгнення" та для інших цілей.[3] Як сказано в документі, президент США може уповноважити уряд надавати у позику або давати в оренду оборонні засоби Україні та іншим країнам Східної Європи, які постраждали від вторгнення Російської Федерації в Україну, з тим, щоб "допомогти зміцнити обороноздатність цих країн та захистити їхнє громадянське населення від потенційного вторгнення або агресії з боку збройних